

חֲזָקִים בְּכַח בְּכִרְיָאוֹת, וְכֹל אִיבְרִינוּ בְּעַמְדָם. וְאַתֶּם שְׂלֹא אוֹכְלִים, חֲלָשִׁים כְּלָכֶם בְּחִלָּאִים רְעִים וּבְשֹׁכֵר יוֹתֵר מִכֹּל שְׂאֵר הָעַמִּים. עִם שְׂשׂוּנָא אֲתַכֶּם אֱלֹהֵיכֶם בְּכֹל. זָקֵן זָקֵן, אֵל תֹּאמֶר לִי דָבָר, שְׂלֹא אֲשַׁמַּע אוֹתְךָ וְלֹא אֶקְבֵּל מִמֶּךָ. הָרִים רַבִּי אֶלְעָזָר עֵינָיו וְהִשְׁגִּיחַ בּוֹ, וְנִעְשָׂה גֵל שֶׁל עֲצָמוֹת.

בֵּינָן שְׁנַח רַגְזוֹ, הַחֲזִיר רֹאשׁוֹ וּבִכְהָ, וְאָמַר, (תהלים ח) ה' אֲדִנְיָנוּ מָה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכֹל הָאָרֶץ. כִּמָּה חֲזָק פַּח הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, חֲזָק בְּכֹל הָאָרֶץ, וְכִמָּה חֲבִיבִים דְּבָרֵי הַתּוֹרָה, שְׂאִין לָךְ דְּבַר קִטְּן שְׂלֹא תִמְצָא בַתּוֹרָה, וְאִין לָךְ דְּבַר קִטְּן שֶׁבָּא בַתּוֹרָה שְׂלֹא יֵצֵא מִפִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. דְּבָרִים אֱלוֹ שְׂשָׂאֵל אוֹתוֹ רָשָׁע, אֲנִי שְׂאֵלְתִי יוֹם אֶחָד אֶת אֱלֹהֵינוּ, וְאָמַר שְׁהָרִי בִישִׁיבַת הַרְקִיעַ הַסִּתְּדָרוֹ לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְכָף זֶה:

שְׁבַשְׂצֵאוֹ יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים רָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹתָם בְּאָרֶץ כְּמִלְאָכִים קְדוּשִׁים שֶׁל מַעְלָה, וְרָצָה לִבְנוֹת לָהֶם בֵּית קְדוֹשׁ וּלְהוֹרִידוֹ מִתּוֹךְ שָׁמַי הַרְקִיעִים וְלִנְטֹעַ אֶת יִשְׂרָאֵל, נְצִיב קְדוּשָׁה, כְּמוֹ הַדְּמוּת שֶׁלְמַעְלָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (שמות טו) תִּבְאָמוּ וְתִטְעַמוּ בְּהַר נְחֹלֶתְךָ. בְּאִיזָה מְקוֹם. בְּמִכּוֹן לְשִׁבְתְּךָ פְּעֻלַת ה'. בְּאוֹתוֹ שֶׁפְּעֻלַת אִתָּה ה', וְלֹא אַחֵר. מִכּוֹן לְשִׁבְתְּךָ פְּעֻלַת ה' - זֶה בֵּית רֵאשׁוֹן. מִקְדָּשׁ ה' כּוֹנְנָנוּ יְדִיד - זֶה בֵּית שְׁנִי. וְשִׁנְיָהֶם אֲמִנּוֹת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵם.

וּמִשְׁהַרְגִּיזוּ לִפְנֵינוּ בְּמִדְבָר - מִתּוֹ, וְהַכְּנִיס הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת בְּנֵיהֶם לְאָרֶץ, (לְמַדוּ מֵעֲשֵׂיהֶם) וְהַבִּית נִבְנָה עַל יְדֵי אָדָם, וְלָכֵן לֹא עָמַד. וְשִׁלְמָה הָיָה יוֹדֵעַ שְׁמִשׁוּם שֶׁמְעַשֶׂה זֶה שֶׁל אָדָם לֹא יַעֲמַד,

וְכֹל שְׁיִיפוֹן דִּילָן בְּקִיּוּמֵיהוּ. וְאַתּוֹן דְּלֹא אֶכְלִין, חֲלָשִׁין כְּלָכוּ בְּמַרְעִין בִּישׁוּן, וּבַתְּבִירוֹ יִתִּיר מִכֹּל שְׂאֵר עַמִּין. עַמָּא דְסָנִי לְכוּן אֶלְהֵכוּן בְּכֹלָא. סָבָא סָבָא, לֹא תִימָא לִי מַדִּי, דְּלֹא אֲשַׁמְעִינָךְ, וְלֹא אֶקְבֵּל מִנָּךְ. זָקִיף עֵינָיו רַבִּי אֶלְעָזָר, וְאַשְׁגַּח בֵּיהּ, וְאַתְעָבִיד תְּלֵא דְגַרְמִי. בֵּינָן דִּנְחַ רּוּגְזִיָה, אֶהְדֵּר רִישִׁיָה וּבִכְהָ, וְאָמַר, (תהלים ח) יי אֲדוֹנָנוּ מָה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכֹל הָאָרֶץ. כִּמָּה תִקִּיף חֵילָא דְשְׁמָא קְדִישָׁא, תִקִּיפָא בְּכֹל אֲרַעָא, וְכִמָּה חֲבִיבִין מְלִי דְאוֹרִייתָא, דְלִית לָךְ מְלָה זְעִירָא דְלֹא תִשְׁפַּח לָהּ בְּאוֹרִייתָא, וְלִית מְלָה זְעִירָא דְאַתִּיָא בְּאוֹרִייתָא, דְלֹא נִפְקַת מִפּוּמִיָה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מְלִין אֵלִין דְשָׂאֵל הֵהוּא רָשָׁע, אֲנָא שְׂאֵלְנָא יוֹמָא חַד לְאַלְיָהוּ, וְאָמַר דְהָא בְּמַתִּיבְתָא דְרַקִיעָא, אֲתַסְדְּרוּ קַמִּיָה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְהָכִי הוּא.

דְּכַד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים, בְּעָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַעַבְדַּד לוֹן בְּאֲרַעָא, כְּמִלְאָכִין קְדִישִׁין לְעִילָא, וּבְעָא לְמַבְנֵי לוֹן בֵּיתָא קְדִישָׁא, וְלִנְחַתָּא לִיָהּ מִגּוֹ שְׁמַי רַקִיעִין, וְלִנְטֹעָא לוֹן לְיִשְׂרָאֵל, נְצִיבָא קְדִישָׁא, כְּגוֹוֹנָא דְדִיוֹקְנָא דְלְעִילָא. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (שמות טו) תִּבְיָאמוּ וְתִטְעַמוּ בְּהַר נְחֹלֶתְךָ. בְּאֵן אֲתֵר בְּמִכּוֹן לְשִׁבְתְּךָ פְּעֻלַת יי. בְּהֵהוּא דְפְעֻלַת אֲנַת יי, וְלֹא אַחֵרָא. מִכּוֹן לְשִׁבְתְּךָ פְּעֻלַת יי, דָּא בֵּית רֵאשׁוֹן. מִקְדָּשׁ יי כּוֹנְנָנוּ יְדִיד, דָּא בֵּית שְׁנִי. וְתַרְוֵיָהוּ, אוּמְנוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵינּוּן.

וּמִדְאֲרַגִּיזוּ קַמִּיָה בְּמִדְבָרָא, מִיתוּ, וְאַכְנָס לוֹן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבַנְיָהוּ בְּאֲרַעָא. (אוליפו עובדיהו) וּבֵיתָא אֲתַבְנִי עַל יְדֵא דְבַר נֵשׁ, וּבְגִין כַּף לֹא אֲתַקְיִים. וְשִׁלְמָה הָוָה יְדַע, דְּבְגִין דְהָאֵי עוֹבְדָא דְבַר נֵשׁ לֹא יִתְקִיִים, וְעַל דָּא

וְעַל זֶה אָמַר, (תהלים קכז) אִם ה' לֹא יִבְנֶה בַּיִת שְׂוֹא עֲמֻלוֹ בּוֹנֵיו בּוֹ, דְּהָא לִית לֵיהּ בֵּיהּ קִיּוּמָא. בְּיוֹמוֹי דְּעֻזְרָא, גָּרַם חֲטָאָה, וְאַצְטִרְכוּן אִינוּן לְמַבְנֵי, וְלֹא הָוּה בֵּיהּ קִיּוּמָא. וְעַד כְּעַן, בְּנִינָא קְדָמָאָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לֹא הָוּה בְּעֻלְמָא, וְלִזְמַנָּא דְּאַתֵּי כְּתִיב, (תהלים קמז) בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם יִי, אִיהוּ וְלֹא אַחְרָא. וּבְנִינָא דָּא אָנּוּן מְחַפְּאֵן, וְלֹא בְּנִינָא דְּבַר נֶשׁ, דְּלִית בֵּיהּ קִיּוּמָא כְּלָל.

בֵּית רֵאשׁוֹן, וּבֵית שְׁנֵי, יְחִית לֹוּן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּחָדָא מְלַעֲיָלָא. בֵּית רֵאשׁוֹן בְּאַתְפְּסִיא, וּבֵית שְׁנֵי בְּאַתְגְּלִיא. הֵהוּא בֵּית לְהוּי בְּאַתְגְּלִיא, דְּאַתְקֵרִי בֵּית שְׁנֵי, דִּיתְחַזִּי לְכָל עֻלְמָא אוּמְנוּתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. חֲדוּה שְׁלִים, וּרְעוּתָא דְּלִפְּא כְּכָל קִיּוּמָא.

הֵהוּא בֵּית רֵאשׁוֹן בְּאַתְפְּסִיא, אֶסְתַּלַּק לְעִילָא, עַל גְּבוּי דְּהֵהוּא דְּאַתְגְּלִיא. וְכָל עֻלְמָא יַחְמוּז, עֲנַנִּי יְקַר דְּסַחְרָן עַל גְּבוּי דְּהֵהוּא דְּאַתְגְּלִיא, וּבְגוּ דְּאִינוּן עֲנַנִּין, הָוּי בֵּית רֵאשׁוֹן, בְּעוּבְדָא טְמִירָא, דְּסַלִּיק עַד רוּם יְקַר שְׁמַיָּא, וּבְנִינָא דָּא אָנּוּן מְחַפְּאֵן.

וְעַד כְּעַן, לֹא הָוּה בְּעֻלְמָא, דְּאַפִּילוּ קְרַתָּא דִּירוּשָׁלַם לֹא לִיהוּי אוּמְנוּתָא דְּבַר נֶשׁ, דְּהָא כְּתִיב, (זכריה ב) וְאַנִּי אֶהְיֶה לָּהּ נֶאֱמַם יִי חוֹמַת אֲשֶׁר סָבִיב וְגו'. אִי לְקְרַתָּא כְּתִיב הָכִי, כָּל שְׁפָן בֵּיתָא, דְּאִיהוּ דִּיּוּרָא דִּילֵיהּ. וְעוּבְדָא דָּא, הָוּי אַתְחַזִּי לְמַהוּי בְּרִישָׁא, כַּד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, וְאַסְתַּלַּק עַד לְסוּף יוּמִין, בְּפוּרְקָנָא (דף רכ"א ע"ב) בְּתַרְאָה.

שְׂאֲרֵתָא אַחְרָא, דְּוּדַאי אָנּוּן קְרַבִּין לְמַלְכָּא עֲלָאָה, יַתִּיר מִכָּל שְׂאֵר עַמִּין. וְדַאי הָכִי הוּא, דִּישְׂרָאֵל עֲבַד לֹוּן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְפָא דְּכָל עֻלְמָא. וְהָכִי אִינוּן יִשְׂרָאֵל בֵּין שְׂאֵר עַמִּין, כְּלִפְּא בֵּין שְׁיִיפִין, כְּמָה דְּשְׁיִיפִין לֹא

וְעַל זֶה אָמַר, (תהלים קכז) אִם ה' לֹא יִבְנֶה בַּיִת שְׂוֹא עֲמֻלוֹ בּוֹנֵיו בּוֹ, דְּהָא לִית לֵיהּ בֵּיהּ קִיּוּמָא. בְּיוֹמוֹי דְּעֻזְרָא, גָּרַם חֲטָאָה, וְאַצְטִרְכוּן אִינוּן לְמַבְנֵי, וְלֹא הָוּה בֵּיהּ קִיּוּמָא. וְעַד כְּעַן, בְּנִינָא קְדָמָאָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לֹא הָוּה בְּעֻלְמָא, וְלִזְמַנָּא דְּאַתֵּי כְּתִיב, (תהלים קמז) בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם יִי, אִיהוּ וְלֹא אַחְרָא. וּבְנִינָא דָּא אָנּוּן מְחַפְּאֵן, וְלֹא בְּנִינָא דְּבַר נֶשׁ, דְּלִית בֵּיהּ קִיּוּמָא כְּלָל.

בֵּית רֵאשׁוֹן, וּבֵית שְׁנֵי, יְחִית לֹוּן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּחָדָא מְלַעֲיָלָא. בֵּית רֵאשׁוֹן בְּאַתְפְּסִיא, וּבֵית שְׁנֵי בְּאַתְגְּלִיא. הֵהוּא בֵּית לְהוּי בְּאַתְגְּלִיא, דְּאַתְקֵרִי בֵּית שְׁנֵי, דִּיתְחַזִּי לְכָל עֻלְמָא אוּמְנוּתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. חֲדוּה שְׁלִים, וּרְעוּתָא דְּלִפְּא כְּכָל קִיּוּמָא.

הֵהוּא בֵּית רֵאשׁוֹן בְּאַתְפְּסִיא, אֶסְתַּלַּק לְעִילָא, עַל גְּבוּי דְּהֵהוּא דְּאַתְגְּלִיא. וְכָל עֻלְמָא יַחְמוּז, עֲנַנִּי יְקַר דְּסַחְרָן עַל גְּבוּי דְּהֵהוּא דְּאַתְגְּלִיא, וּבְגוּ דְּאִינוּן עֲנַנִּין, הָוּי בֵּית רֵאשׁוֹן, בְּעוּבְדָא טְמִירָא, דְּסַלִּיק עַד רוּם יְקַר שְׁמַיָּא, וּבְנִינָא דָּא אָנּוּן מְחַפְּאֵן.

וְעַד כְּעַן, לֹא הָוּה בְּעֻלְמָא, דְּאַפִּילוּ קְרַתָּא דִּירוּשָׁלַם לֹא לִיהוּי אוּמְנוּתָא דְּבַר נֶשׁ, דְּהָא כְּתִיב, (זכריה ב) וְאַנִּי אֶהְיֶה לָּהּ נֶאֱמַם יִי חוֹמַת אֲשֶׁר סָבִיב וְגו'. אִי לְקְרַתָּא כְּתִיב הָכִי, כָּל שְׁפָן בֵּיתָא, דְּאִיהוּ דִּיּוּרָא דִּילֵיהּ. וְעוּבְדָא דָּא, הָוּי אַתְחַזִּי לְמַהוּי בְּרִישָׁא, כַּד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, וְאַסְתַּלַּק עַד לְסוּף יוּמִין, בְּפוּרְקָנָא (דף רכ"א ע"ב) בְּתַרְאָה.

שְׂאֲרֵתָא אַחְרָא, דְּוּדַאי אָנּוּן קְרַבִּין לְמַלְכָּא עֲלָאָה, יַתִּיר מִכָּל שְׂאֵר עַמִּין. וְדַאי הָכִי הוּא, דִּישְׂרָאֵל עֲבַד לֹוּן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְפָא דְּכָל עֻלְמָא. וְהָכִי אִינוּן יִשְׂרָאֵל בֵּין שְׂאֵר עַמִּין, כְּלִפְּא בֵּין שְׁיִיפִין, כְּמָה דְּשְׁיִיפִין לֹא